

Aurretiko txostena

Galdamesko Hiri Antolamenduko Plan Orokorren (HAPO) aurretiko txosten honek udalerriaren diagnostiko xehatua ematen du, eta plangintza-prozesuan landu beharreko beharrak eta erronkak ezartzen ditu. Jarraian, sakonki deskribatzen dira arazo eta erronka nagusiak:

1. Testuingurua eta geografia

- **Kokapena eta mugak:** Galdames, 44.38 km²-ko hedadurarekin, Muskiz, Ortuella, Barakaldo, Zalla eta Sopuerta udalerriekin mugakide da. Lurrak kareharrizko mendilerroak, ibaiak eta baso-eremuak ditu bereizgarri, eta landa-izaera du. Enkarterriak eskualdeko beste eremu batzuen industria-garapenarekin kontrastea daukan zonaldea da.
- **Biztanleriaren banaketa:** 2023an biztanleria 836 pertsonakoa da, zahartze-tasa handiarekin: % 25.2 65 urtetik gorakoa da, eta % 16.7 bakarrik dira 20 urtetik beherakoak. Horrek esan nahi du biztanleria gero eta urriago dela eta zahartze-indize handia dagoela, eta, beraz, azpiegiturak eta zerbitzuak egokitu egin behar direla.

2. Lurzoruaren erabilera eta babes-eremuak

- **Erabilera- eta babes-eremuak:** Lurzorua gehienbat urbanizaezina da, baso-eremu zabalak ditu (2,116.7 ha) eta babes berezikoak (1,345.4 ha). Azken horiek, kontserbazio-neurriak eskatzen dituzte. Gainera, 832 ha-ko azalera nekazaritza-jardueretarako erabiltzen da, batez ere, abeltzaintzarako. Horrek nekazaritza-jarduera eta naturguneak babestearen garrantzia azpimarratzen du.
- **Etxebizitza:** 265 etxebizitza daude hiri-lurzoru finkatuan eta 27 hiri-lurzoru finkatugabeen. Hala ere, hazteko ahalmena 80 etxebizitzatara mugatuta dago, guztiak lurzoru urbanizagarrian. Etxebizitzen batez besteko antzinatasuna 77 urtekoa da, eta irisgarritasun- eta egokitzapen-falta dago adinekoentzat, eta hori oso larria da, adineko helduen proportzioa handia baita.

3. Azpiegiturak eta mugikortasuna

- **Mugikortasuna:** BI-2701 errepidea funtsezkoa da Galdames Ezkerraldearekin eta Bilboko portuarekin lotzeko. Hala ere, hobekuntzak behar ditu konektibitate-estandarrek betetzeko. Udalerrria Bizkaiko Bizikleta Bideen Lurraldearen Arloko Planak proiektatutako bizikleta-bideen sarean ere sartzen da, eta horrek mugikortasun iraunkorragoa sustatzen du.
- **Jasangarritasuna eta garraioa:** Bizikletaren erabilera sustatzeaz gain, ingurune osasungarria eta landa-eremuak eta hiri-eremuak hobeto lotuko dituen azpiegitura berdea garatzeko interesa dago, iraunkortasunari eutsiz.

4. Ingurugiroaren eta paisaiaren babesa

- **Eremu degradatuak lehengoratzeari:** Meatzaritza- eta industria-jardueren eragindako eremuek lehengoratzeari neurriak behar dituzte ingurumen-kalitatea berreskuratzeko eta higadura geldiarazteko. Ibaien hezeguneak eta ibilguak, bereziki Barbadun ibaia, egoera zahargarrian daude, eta babes-ekintzak behar dituzte biodibertsitatea kontserbatzeko.

- **Paisaia eta turismoa:** Paisaia-aniztasuna zaintzea funtsezko helburua da, bai eta ondare historikoei balioa ematea ere, hala nola, burdinolei eta meatze-industriaren hondakinei, erakargarri turistiko eta kultural gisa indartu baitaitezke. Gainera, ibilbide historiko eta ekologikoak garatzea proposatzen da, kultura-nortasuna indartzeko eta landa-paisaia zaintzeko.

5. Ekonomiaren Garapena eta Enplegua

- **Nekazaritza eta abeltzaintza sektorea:** Galdamesko ekonomia nekazaritzaren eta abeltzaintzaren mende dago neurri handi batean, batez ere behi-ustategien mende. Nekazaritza-lurra babestea eta jasangarritasun ekonomikoa hobetzen duten jarduerak sustatzea funtsezkoa da udalerriaren bideragarritasuna ziurtatzeko.
- **Industria eta zerbitzuak:** Tokiko ekonomiaren balio erantsi gordinaren % 84 osatzen duten arren, industria-sektorearen hazkundera kontrolatu egin behar da ingurune naturala babesteko eta degradazioa saihesteko. % 10eko langabezia-tasak eta gizonezkoen okupazio handiagoak ekonomia dibertsifikatu eta guztientzako lan-iragarritasuna hobetu beharra iradokitzen dute.

6. Kultura- eta natura-ondarea

- **Ondare arkitektonikoa eta arkeologikoa:** Galdamesek hainbat ondare-elementu ditu, hala nola Barbadun ibaiaren arroko burdinolak eta babestu beharreko zenbait aztarnategi arkeologiko. Elementu horiek inguruko industria- eta kultura-historia islatzen dute, eta Babestutako Ondasunen Katalogoan sartuta daude.
- **Kontserbazio-erronkak:** Kultura-ondasun horiek babestea, paisaiez gain, funtsezkoa da Galdamesen nortasunari eusteko. Ahaleginak koordinatu behar dira hiri-garapenak ondarea arriskuan jartzen ez duela bermatzeko.

7. Hiri Antolamenduaren erronkak

- **Sostenibilidad y adaptación al cambio climático:** La necesidad de abordar el cambio climático desde una perspectiva local se destaca en las directrices de ordenación, que promueven la reducción del consumo de recursos, la promoción de energías renovables y la infraestructura verde.
- **Participación ciudadana:** Dada la magnitud de los cambios proyectados, la participación de la ciudadanía es fundamental para legitimar el proceso y asegurar que las soluciones urbanísticas reflejen las necesidades de la comunidad. Se sugiere la creación de mecanismos de consulta y colaboración durante todo el proceso de redacción del PGOU.
- **Limitación de la expansión residencial:** Con la capacidad máxima para 77 viviendas en los próximos ocho años, el desarrollo residencial debe enfocarse en la reutilización de viviendas deshabitadas, minimizando el consumo de suelo nuevo y promoviendo una densificación urbana moderada y sostenible.
- **Jasangarritasuna eta klima-aldaketara egokitzea:** Klima-aldaketari tokiko ikuspegitik heltzeko beharra antolamendu-gidalerroetan nabarmentzen da, baliabideen kontsumoa murriztea, energia berrietagarriak sustatzea eta azpiegitura berdea sustatzen baitituzte.

- **Herritarren parte-hartzea:** Proiektatutako aldaketak handiak direnez, herritarren parte-hartzea funtsezkoa da prozesua legitimatzeko eta hirigintza-irtenbideek komunitatearen beharrak islatzen dituztela ziurtatzeko. HAPO idazteko prozesu osoan kontsultarako eta lankidetzarako mekanismoak sortzea iradokitzen da.
- **Bizitegi-hedapena mugatzea:** Datozen zortzi urteetan 77 etxebizitzatarako gehieneko edukierarekin, bizitegi-garapena jenderik gabeko etxebizitzak berrerabiltzera bideratu behar da, lurzoru berrien kontsumoa minimizatuz eta hiri-dentsitate neurritsua eta iraunkorra sustatuz.

Ondorioa

Galdamesko HAPOk aurre egiten dio ingurumenaren eta ondarearen kontserbazioa garapen ekonomiko eta sozialaren beharrekin orekatzeko lanari. Eremu degradatuak lehengoratzeko, konektibitate iraunkorra, etxebizitza egokia eskuratzea, baliabide naturalak babestea eta herritarren parte-hartzea lehenesten dira. Ikuspegi integral eta ingurumenarekiko errespetuzko horren helburua da etorkizun oparoa eta jasangarria bermatzea udalerrarentzat eta bertako biztanleentzat.